

Bavariae Sanctae Volvmen ...

Rader, Matthäus

Monachii, M.DC.XXIV.

S. Vtho Primvs Metensis Coenobii Abbas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79699)

S. VTHO

PRIMVS METENSIS COENOBII

ABBAS.

1555.

Andr. presb. de monast. Bauar. p. 127.
Hund. metrop. 249.
Auent.
Vols. l. 6. p. 74. M. S.
Gasp. Brusch. de monast. & Episcopat. M. S. p. 14.
Vvolg. Selender M. S. p. 44.

Brusch. supra.

Mic cum prouinciam à suo magistro Gamelberto aliquandiu administrasset, bello inter Carolum M. & Thassilonem Boiorum principem seu regem orto, coactus fuga salutem querere, se ultra Danubium in vastam solitudinem contulit, ubi studio quietæ vitæ delectatus priscos anachoretas cœpit imitari, ac demum à Carolo M. repertus, iussus est socios vitæ conquerere, se illi cœnobium liberali manu conditurum, vnde Metensis asceterij initia ducta, quod hodieq; floret. Sed iuuabit ex ipsis chronicis monasterij exordium referre, cum & B. Gamelberti & Vthonis vitam complectantur.

Metania vel Medena, hodie Metten, Benedictinæ professionis perpetuum & in inferiori Bauaria monasterium, dimidium mileare Deggendorfsen ciuitatem paululum à sinistra descendens Danubij ad lacum seu forestam in amano loco situm construi cœpit temporibus Caroli M. Imperatoris omnium Christianissimi ac munificentissimi Ecclesiarum erectoris, annum Christi circiter octingentesimum. Vera originis historia sic se habet. Habebat in huius loci solitudine & vasta adhuc tum temporis Danubiana vtriusque ripa eremo, ad Michelsbuchensis parochia inter Danubium & Isaram sita ad gubernandum gregem pius quidam ac venerandus senex, beatus Gamelbertus nobili genere apud Bauaros natus. Is abiecta armorum cura non sine prodigio aliquando religionis Romam ad SS. Petri & Pauli limina profectus, casu ibi baptizauit infantem quendam, quem Vthonem cognominauit: prauidentem vir sapiens in spiritu sibilando in gubernatione sue paternæ Ecclesiæ successurum. Vtho iste cum ad virilem ætatem peruenisset, relicta Italia patria, peregrinatus est & ipse religionis ergo in Germania partem illam ad Danubium sitam. Ubicum ad S. Gamelbertum venisset, humaniter ab eo exceptus ac parochia ea ipsa Michelsbuchensi viro Dei jam decrepito sene donatus est. Præfuit huius parochiæ plebecula adhuc rudi & parum in Christianismo exercitata post obitum S. Gamelberti itaq; etiam Vtho iste, donec aliquando ingruentibus bellicis inter Carolum M. & Thassilonem Bauaria ducē odijs actumulis, cogeretur bonus vir parochia deserta trans præter suentem Danubium secedere, & in siluis inter feras quietem & tutum refugium querere. Ibi cum omnino animam ad eremiticam vitam adiecisset, cœpit sibi ipsi pius pater ad fontem sui nominis construere cellulam per exigentiam in honore S. Michaelis quod

S. VTHO.

Carolus umbrarum cingens indagine silvas,
 Ve caperet sparsas per nemus omne foras,
 Sanctus his animal diuinum cepit Vithonem,
 Sed rex à praeda captus Vithone sua est.

Larga Ducis cui dextra dedit camposq; lacusq;
 Et quicquid feluae, quicquid et arua ferunt.
 In sedes Diuini migrarunt antra forarum;
 Aula Dei nunc est, quae modo caula fuit.

L 3

quod

Faint, illegible text or a caption located below the main illustration.

I :

quod in his Bauariae tumultibus bonorum Angelorum presidio seruatus & ex hostium manu liberatus esset. Pacatis iterum rebus in Bauaria, & sub-
ingum misso multoties jam rebelli Thasitone cum daret Carolus victor operam
venationi: casu aut potius Deo sic ordinante ad hanc cellam venit, cumque
ad conspectum & alloquium suum euocaret senem Vthonem barbaram eremi-
tam intelligens ex illius cultu & oratione (qua plerunque certus minimeque fal-
lax character & index est) virum esse integrum, secundumque Deum laudatissi-
mae conuersationis data ei dextra opem promittit, senemque discipulos colligere
jubeat. Hoc monasterium Benedictinae professionis sumptibus Caroli M. in-
choatum ac fundatum est, cuius primus abbas ab ipso imperatore designatus est
Vtho iste.

Hæc chronicon Metense de S. Gamelberto & Vthone. Se-
quitur mox in eodem syllabus præfectorum monasterij in quo
idem Vtho his verbis laudatur: S. Vtho patria Romanus in Germani-
am peregrinatus ad S. Gamelbertum venit, a quo primum Michelsburgensis
parochus designatur. Is paullo post in belli tumultibus fuga elapsus in vicino
& transdanubiano nemore cellam sibi construxit eremiticam, ad miraculosum
fontem, quem adhuc hodie vulgus S. Vthonis fontem nominat, in quo qui mor-
bo Gallico seu scabie Hispanica polluti sunt, sese lauantes, emundantur: certis
tamen annis, quos ita salubres annos, (ut ab huius loci agricolis animaduersum
est) epidemia & grassans pestis excipit. Quamdiu bonus is pater ad abbati-
am, cuius ipse primus abbas ab Imperatore Carolo M. constitutus est, sederit,
in fastos a nemine relatum est, aut si relatum est, certe bellicis tumultibus iterum
perijt, ac in cineres redactum. Sepelitur abbas iste in choro templi ante aram
maximam sublimi tumulo cum tali epigraphe.

Videatur aliquid de
esse.

Abbas hic primus Vthonec laudibus imus,
Hic iacet ut limus, calis requiescit opimus.

Differt nonnihil in quibusdam narratio VVolfgangi Se-
lender à Bruschio; præsertim de patria Vthonis. Iuuat etiam
illum audire, ne quid quod ad memoriam viri sancti perti-
net, prætereatur. Vtho, inquit, ad fines Italiae & Germaniae plebeio
sanguine ortus, puer in sortem domini electus est: quod in spiritu agnoscens bea-
tus Gamelbertus presbyter eum, cum in itinere Romano sacri baptismatis salutari-
bus undis ablisset, pro filio & herede accepit, prius tamen sedulo eum parentibus
commendauit, uti in timore Dei, pietate omniumque virtutum actibus probe
institueretur, transmissusque adolescentie spacijs, sibi in Bauariam inferiorem,
vbi Isara in Danubiū sese exonerat, transmitteretur, quod & factum est. Initia
itaque sacris ordinibus à B. Gamelberto mortis vicino cura animarū in Michels-

buch committitur, pagusque cum adiacentibus fundis donatur. Vtho videns copiosam messem animo acriter incenso ad opus Dei accingitur. In concionibus mirifice profecit, inimicitias, odia, fenora, rapinas, aliaque peccata & publica & priuata, quantum potuit, predicatione sustulit, plurimosque ad salutare penitentiae fructus perduxit. Unum solummodo angebat & lancinabat pij pastoris pectus, quod videret aliquos adhuc idolis magicisque artibus deditos, promiscue calicem domini & demoniorum participare. Quos cum ad saniolem mentem reducere nequiret, licet nihil de prouida pastoris cura & laboribus negligeret, amarissime flere cepit, atque ut melius feruentiusque contemplationis quieti operam daret, mentemque a consuetudine corporis penitus auocaret, relictis spretisque omnibus possessionibus & diuitijs, sed & puluere pedum obstinatis in testimonium excusso, solitariam vitam ducere decreuit. Itaque traiecto Danubio ad Metenam flumen, & valle in densissimum nemus siluescente, residens, humilem casam seu cellulam proprio labore & industria sibi erexit: in qua erigenda cum esset occupatus, accidit ut Carolus M. Imperator tum temporis adhuc patritius Romanorum, in venatione (qua mirifice delectabatur) positus, videret securim ad radios solis suspensam, qua re obstupefactus, & nonnihil longius progressus incidit in beatum virum Vthone, quem attentius intuens & considerans, magna pietatis & sanctimoniae signa in ipso deprehendit, quem amicissimis verbis compellans voluit ut quidpiam pro sua utilitate, & spiritus profectu peteret, qui in genua prouolutus moremque Imperatori gerens humiliter petijt, si eo loci ad maiorem Dei gloriam, in memoriam & honorem S. Michaelis Archangeli (cui peculiari pietate addictus fuit) atque plurimorum salutem, monasterium excutaretur. Cuius voluntati mox assensit gloriosiss. Imperator, atque illico celebre monasterium sub regula D. patris Benedicti a fundamentis, secto, quadratoque lapide extrui curauit, quod multis praedijs locupletauit, muneribusque amplissimis exornauit. Eius autem monasterij abbas primus, volente Imperatore, Vtho ipsemet (licet plurimum renueret) est constitutus & ab Adalmino Episcopo Ratibonensi consecratus: quod munus orationibus, ieiunijs officiisque charitatis plurimum decorauit: unde virtutum eius odore longe lateque se diffundente, atque omnibus celebrem reddente & venerabilem multi spretis poshabitisque secularibus pompis & vanitatibus leui iugo Christi, colla submisere, atque celestis disciplina studium ipso deductore & rectore amplexi sunt. Feruebat namque in illo Dei amor, animi cernebatur inuicta patientia, refrenandi carnis appetitus & inordinatos affectus studium summum, multa insuper cibi potusque parsimonia frequens erat in Ecclesia, in legis Dei meditatione assiduus, neque modica curam sacris lectionibus impendebat: unde animo & cogitatione semper ad caelestia suspensus vbertim praegaudio & spiritus feruore in lachrymas soluebatur. Et quia flumen Dei repletum erat aquis, maxime cum spiritus sancti gratia riuo eius inebriaret, ac multiplicaret genimina, in stillicidijs tanti patris ac magistri

Anno 792.

magistri rigabantur corda filiorum & discipulorum atque pinguescebant speciosa deserti loci illius. Neque solum flumine spiritus interno discipulorum corda rigare, sed & externo riuo & scaturigine saluberrimi fontis à Deo precibus impetrati, omnibus salutarem & suauem potum præbere atque varijs morbis mederi voluit, qui fons non procul à monasterio, orientem versus, in hodiernum diem exeat, nec non à plurimis varijs languoribus oppressis, visitur, colitur, potatur, thermarumque instar utiliter frequentatur. Denique ingrauescente etate atque ad decrepitam propendente senectutem iactoque solido monasterij fundamento, de presentis vite studio & habitatione tenebrofi Cedar ad brauium æternæ remunerationis à retributore bonorum omnium Christo domino vocatur. Quare terra terrena corporis mole relictâ, intentum supernis desiderijs, creatori suo reddidit spiritum. Sepelitur magno omnium luctu in basilica à Carolo M. extructa in choro ante maius altare. Claruit multis stupendisq; miraculis. NB. Aegidius Albertinus Serenissimi Ducis Bauaria Secretarius in tit. . . tu quem inscripsi & verit der Zeitsarger (Reuerendissimi Domini Antonij de Gueuarra Episcopi Mondouensis &c.) ac Reuerendo Domino abbati Metensi olim contubernali meo dicauit, in præfatione & dedicatione operis, palam asserit Carolum M. anno Christi 1000 LXXXI. monasteriũ Metense fundauisse & D. Vthonem primum abbatem præfecisse; quod falsum est. constat ex historijs Carolum M. Imperatorem æternâ memoria dignum anno Christi 1000 CXIV. mortuum: quomodo ergo 1000 LXXXII. vixit, & monasterium erexit? Hæc V Volfg,

Selender, qui meritò indoctum Albertinum litteras docuit.

S. AEGIL